

Bygg og anlegg

NS 8407

Spesielle kontraktsbestemmelser

Norsk Standard NS 8407:2011 «Alminnelige kontraktsbestemmelser for totalentrepriser» gjelder med endringer som beskrevet i det etterfølgende. Punktene er nummerert med referanse til tilsvarende bestemmelser i NS 8407.

2 KONTRAKTSDOKUMENTER

2.1 Kontraktsdokumenter

Pkt 2.1 erstattes med følgende:

Følgende dokumenter inngår i kontrakten:

- Avtaledokumentet
- Kontraktsbestemmelser
  - Disse spesielle kontraktsbestemmelser
  - NS8407:2011
- Vedlegg:
  - Vedlegg A: Arbeidsomfang
  - Vedlegg B: Vederlag
  - Vedlegg C: Fremdriftsplan
  - Vedlegg D: Administrative bestemmelser
  - Vedlegg E: Byggherrens dokumenter
  - Vedlegg F: Byggherrens ytelser
  - Vedlegg G: Totalentreprenørens kontraktsmedhjelpere
  - Vedlegg H: Totalentreprenørens dokumenter
  - Vedlegg I: Forsikringsprogram
  - Vedlegg J: Garantier og sikkerhetsstillelse

2.2 Tolkingsregler

Pkt 2.2 erstattes med følgende:

Inneholder kontraktsdokumentene bestemmelser som strider mot hverandre, skal de gis prioritet i følgende rekkefølge:

- a) Avtaledokumentet,
- b) disse spesielle kontraktsbestemmelsene,
- c) NS8407:2011,
- d) alle vedlegg unntatt Vedlegg H i den rekkefølge de er nevnt i 2.1.
- e) Vedlegg H

3 PLIKT TIL SAMARBEID OG LOJALITET

Pkt. 3 tilføyes:

Byggherren har til enhver tid innsynsrett til all informasjon og dokumentasjon i forbindelse med gjennomføring av kontrakten, gjeldende for både totalentreprenøren og hans kontraktsmedhjelpere.

4 MØTER

4.2 Byggherremøter

Byggherren fører referat fra byggherremøter.

5 VARSLER OG KRAV

Pkt. 5, første ledd, andre setning erstattes med følgende:

Varsel og krav gitt ved elektronisk kommunikasjon regnes bare som skriftlig dersom dette er avtalt oversendt via prosjektets samhandlingsrom (eRoom).

Pkt. 5, andre ledd erstattes med følgende:

Varsel og krav iht. pkt 25 og kap. VII skal gis på skjemaer fastlagt av byggherren og behandles i egne databaser i prosjektets samhandlingsrom. For andre forhold enn de som inngår i pkt. 25 og kap. VII skal varsel og krav som er innført i referatet ført etter 4.2, regnes som skriftlig.

7 SIKKERHETSSTILLELSE

7.1 Generelle bestemmelser – første ledd.

Pkt 7.1, første ledd erstattes med følgende:

Totalentreprenøren skal for egen regning stille sikkerhet for sine kontraktsforpliktelser, herunder forsinkelsesrenter og inndrivingsomkostninger ved mislighold. Sikkerheten skal stilles uten ugrunnet opphold etter kontraktens inngåelse og senest innen 14 dager, ved utfylling av formularet i Byggblankett 8407 B:2011.

For punktets øvrige ledd gjelder standardens bestemmelser.

7.3 Byggherrens sikkerhetsstillelse

Byggherren stiller ikke sikkerhet.

10 KONTRAKTSMEDHJELPERE

10.1 Generelt.

Pkt 10.1 tilføyes:

Totalentreprenøren kan ikke, uten byggherrens skriftlige samtykke, ha flere enn to ledd kontraktsmedhjelpere i kjede under seg.

Før inngåelse av kontrakter med kontraktsmedhjelpere skal totalentreprenøren innhente attest for betalte skatter og at innbetaling av merverdiavgift er ajour fra kontraktsmedhjelper. Fra kontraktsmedhjelper med forretningsadresse i andre EØS-land enn Norge, skal det innhentes tilsvarende attester.

Totalentreprenøren skal til enhver tid kunne dokumentere at den anvendte arbeidskraft oppfyller kontraktens bestemmelser, herunder at hans kontraktsmedhjelpere har oppfylt sine forpliktelser overfor skattemyndighetene.

Byggherren har rett til å kreve at totalentreprenøren erstatter kontraktsmedhjelper dersom opplysningene i skatteattester viser at kontraktsmedhjelper har misligholdt sine forpliktelser overfor skattemyndighetene eller dersom totalentreprenøren ikke kan dokumentere at

kontraktsmedhjelpere har oppfylt disse forpliktelsene. Omkostningene som følge av hevning av kontraktsmedhjelpers avtale, skal bæres av totalentreprenøren.

Dersom forholdet ikke er blitt rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel fra byggherren anses dette å være et vesentlig mislighold og kan påberopes av byggherren som grunnlag for hevning.

28 GENERELLE BETALINGSBESTEMMELSER

28.1 Betalingsfrist

Pkt 28.1, første ledd, erstattes med:

Byggherren plikter å betale 30 dager etter at han har mottatt faktura i samsvar med pkt. 27 og kontrakten for øvrig.

33 FRISTFORLENGELSE

Pkt 33.5 Beregning av fristforlengelse

Pkt 33.5. første ledd tilføyes:

Ved beregning av fristforlengelse for endrings- og tilleggsarbeider skal det foretas reduksjon for arbeider som ikke er kommet til utførelse.

34 VEDERLAGSJUSTERING

Vederlagsjustering som følge av økte utgifter til kapitallytelse, rigging, drift og nedrigging, ref. pkt. 34.1.3, første ledd, skal beregnes etter følgende regler:

Vederlagsjustering for kapitallytelse, rigging, drift og nedrigging i uendret byggetid

Hvis netto vederlagsjusteringer ikke overstiger 15% av kontraktssum, har totalentreprenøren ikke krav på særskilt vederlagsjustering for kapitallytelse, rigging drift og nedrigging.

Overstiger netto vederlagsjusteringer 15% av kontraktssummen eks mva, gis det kompensasjon etter følgende formel:

$$0,1 \times (A - 1,15 \times B)$$

A = kontraktssum av utført arbeid på tidspunktet for opprinnelig sluttfrist eks mva

B = opprinnelig kontraktssum (kontraktssum eks mva)

Ved utregningen av kontraktssum av utført arbeid på tidspunktet for opprinnelig sluttfrist eks. mva. (A), skal følgende ikke inngå:

- regulering av kontraktssummen pga. lønns- eller prisstigning,
- utbetaling av påslag pga. administrasjon av sideentreprenører eller tiltransport av prosjekterende eller sideentreprenør,
- avbestillingserstatning,
- endringsarbeid og utløste opsjoner som gjøres opp inklusive rigg/drift, og

- vederlagsjustering for kapitalytelser, rigging, drift og nedrigging ved forlenget byggetid.

Vederlagsjusteringen i følge denne bestemmelse skal ikke lønns- og prisreguleres.

Vederlagsjustering for kapitalytelser, rigging, drift og nedrigging ved forlenget byggetid

Har totalentreprenøren krav på fristforlengelse etter pkt 33.1 skal vederlagsjustering for kapitalytelser, rigging, drift og nedrigging beregnes etter følgende formel:

$$\frac{0,15 \times A \times Z}{Y}$$

A = kontraktssum eks mva.

Y = opprinnelig byggetid regnet i antall dager fra avtaledato til opprinnelig sluttfrist.

Z = fristforlengelse i antall dager utover opprinnelig byggetid.

Denne justering får kun anvendelse ved utsettelse av sluttfrist og ikke for utsettelse av delfrister. For arbeider som krever vesentlig mindre enn gjennomsnittlig rigg og administrasjon på den forlengende del av kontrakten, herunder fristforlengelse på utløste opsjoner, skal vederlaget tilsvare faktiske merkostnader.

Vederlagsjustering i følge denne bestemmelse skal ikke lønns- og prisreguleres.

35 UENIGHET OM ENDRINGER MV.

35.1 Utførelsesplikt ved uenighet

Pkt 35.1, tredje ledd strykes.

40 FORSINKELSE

40.3 Dagmulktens størrelse

Dagmulktenes størrelse er angitt i Vedlegg B.

Pkt. 40.3, tredje ledd, første punktum erstattes med:

Totalentreprenørens samlede dagmulktsansvar er begrenset til 15 % av kontraktsummen.

50 TVISTER

50.3 Midlertidig tvisteløsning

Pkt 50.3.1, 1. punktum erstattes med:

Dersom partene er enige om det kan det avtales at en tvist om kontraktsforholdet avgjøres av en oppmann etter dette punkt.

50.4 Tvisteløsning

Pkt 50.4, andre ledd erstattes med:

Oslo tingrett skal være verneting for alle søksmål som måtte utspringe av kontrakten.

Følgende bestemmelser er lagt til som nye og supplerende punkter til standardens bestemmelser:

51 FORRETNINGSETIKK OG ANTIKORRUPSJON

51.1 Krav til forretningsetikk og antikorrupsjon

Totalentreprenøren skal, i sammenheng med utførelsen av denne kontrakten, opptre i henhold til og ikke delta i noen aktivitet, praksis eller adferd som er i strid med:

- a) enhver lov og forskrift om korrupsjon som gjelder for totalentreprenøren;
- b) kravene i norsk korrupsjons-lovgivning og forskrifter, når totalentreprenøren opptrer på vegne av byggherren; og
- c) reglene i byggherrens «Leveregler for leverandører», vedlagt i Vedlegg D.

Totalentreprenøren bekrefter videre å ikke ha foretatt seg noe, i forbindelse med anbud, forhandlinger eller forberedelser til denne kontrakten, i strid med noen av de ovenstående lover, forskrifter eller regler.

51.2 Bokføring, rapportering og revisjon

Totalentreprenøren skal føre detaljerte og oppdaterte regnskaper og annen dokumentasjon i samsvar med internasjonalt anerkjente regnskapsstandarder og betingelsene i denne kontrakten. Disse skal identifisere alle betalinger og transaksjoner som er foretatt, samt utført arbeid, tid og kostnader som er brukt i forbindelse med kontrakten.

Totalentreprenøren skal umiddelbart rapportere til byggherren dersom han blir oppmerksom på et mulig mislighold av kontraktens krav i dette pkt. 51.

Dersom totalentreprenøren har rapportert et slikt mulig mislighold til byggherren eller hvis byggherren med rimelighet mistenker at et slikt mislighold kan ha forekommet:

- a) skal totalentreprenøren gi byggherren og byggherrens representanter, med rimelig frist og i vanlig arbeidstid, tilgang til alle lokaler og personer som er relevant for å kunne undersøke slike mulige brudd nærmere. Totalentreprenøren skal i tillegg gi relevant informasjon og annen nødvendig bistand til gjennomføringen av slike undersøkelser.
- b) skal totalentreprenøren innen rimelig tid etter å ha blitt bedt om det, gi enhver representant oppnevnt av byggherren tilgang til og kopier av totalentreprenørens bøker, regnskaper og annen dokumentasjon og relevant informasjon knyttet til det mulige misligholdet. Representanten skal behandle konfidensielt eventuelle forretningshemmeligheter og annen konfidensiell informasjon han mottar i forbindelse med gjennomgangen, bortsett fra at representanten har rett til å formidle til byggherren resultatene av sine undersøkelser vedrørende det mulige misligholdet og all informasjon knyttet til dette. Denne revisjonsretten skal gjelde i kontraktsperioden og i to år etter opphør av kontrakten;
- c) kan byggherren kreve at totalentreprenørens arbeider under kontrakten suspenderes i en rimelig undersøkelsesperiode, uten at dette gir totalentreprenøren rett til å kreve fristforlengelse eller vederlagsjustering; og
- d) kan byggherren kreve at totalentreprenøren iverksetter rimelige korrigerende tiltak identifisert av byggherren eller byggherrens representanter, inkludert etablering av

nye prosedyrer eller fjerning av personer som har handlet i strid med kravene i dette pkt. 51.

51.3 Hevning og erstatning

Brudd på bestemmelsene i dette pkt. 51 er å anse som et vesentlig mislighold av kontrakten og gir byggherren rett til å heve kontrakten etter bestemmelsene i pkt. 46.

51.4 Kontraktsmedhjelpere

Kravene i dette pkt. 51 skal gjelde for totalentreprenørens ansatte og kontraktsmedhjelpere, og totalentreprenøren skal sørge for at disse opptrer i samsvar med kravene i dette pkt. 51.

Alle kontrakter inngått av totalentreprenøren med kontraktsmedhjelpere skal:

- a) pålegge kontraktsmedhjelperne krav som i all vesentlighet er like strenge som de kravene som er omtalt i dette pkt. 51;
- b) inkludere rett til tilgang for byggherren og byggherrens representanter til kontraktsmedhjelperens lokaler, personer, bøker, regnskap og annen informasjon i tråd med prinsippene i pkt. 51.2 over; og
- c) inkluderer en forpliktelse for kontraktsmedhjelperen til å gjennomføre rimelige korrigerende tiltak identifisert av byggherren eller byggherrens representanter i tråd med prinsippene i pkt 51.2 over.

Totalentreprenøren skal gjøre sitt ytterste for å sikre at kontraktsmedhjelperne overholder kravene i dette pkt. 51 og skal overvåke og håndheve kontraktsmedhjelpernes overholdelse av disse kravene.

52 LØNNS- OG ARBEIDSVILKÅR

Totalentreprenøren skal sørge for at ansatte i egen og eventuelle kontraktsmedhjelperes organisasjon, som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten, har lønns- og arbeidsvilkår i samsvar med denne bestemmelse. Bestemmelsen gjelder for arbeider som utføres i Norge.

På områder dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale skal totalentreprenøren ha lønns- og arbeidsvilkår i samsvar med gjeldende forskrifter.

På områder som ikke er dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale, skal totalentreprenøren ha lønns- og arbeidsvilkår i henhold til gjeldende landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje.

Med lønns- og arbeidsvilkår menes i denne sammenheng bestemmelser om minste arbeidstid, lønn, herunder overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, og dekning av utgifter til reise, kost og losji, i den grad slike bestemmelser følger av tariffavtalen.

Byggherren har adgang til å føre tilsyn og kontroll med totalentreprenøren og totalentreprenøren skal fremlegge slik dokumentasjon som er tilstrekkelig for å dokumentere at kravene er tilfredsstillt. I tillegg kan byggherren kreve å få adgang til lokaler som benyttes til innkvartering av ansatte. Byggherrens rett til dokumentasjon og inspeksjon skal også gjelde overfor kontraktsmedhjelpere.

Totalentreprenøren skal videreføre bestemmelsene i første til femte ledd mot kontraktsmedhjelpere. Totalentreprenøren skal gjennomføre nødvendige kontroller mot kontraktsmedhjelpere. Totalentreprenøren skal dokumentere resultatet av kontrollene, og oversende dokumentasjonen til byggherren. På byggherrens forlangende skal totalentreprenøren gjennomføre nærmere spesifiserte kontroller mot kontraktsmedhjelpere.

Ved brudd på denne bestemmelsen kan byggherren holde tilbake et beløp som tilsvarer 2 ganger totalentreprenørens antatte besparelse, til det er dokumentert at forholdet er brakt i orden for hele kontraktsperioden. Om dokumentasjon ikke framlegges eller forholdet bringes i orden innen avslutningen av arbeidene, går det tilbakeholdte beløpet til fradrag i totalentreprenørens krav på vederlag. Tilbakehold etter denne bestemmelsen er ikke til hinder for at byggherren hever kontrakten etter punkt 46.